FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(andra avdelningen i utökad sammansättning)
den 15 september 1998 *

I mål T-140/95,

Ryanair Ltd, bolag bildat enligt irländsk rätt, Dublin, företrätt av Trevor Soames och Alan Ryan, solicitors, delgivningsadress: advokatbyrån Arendt och Medernach, 8—10, rue Mathias Hardt, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Nicholas Khan och Anders Christian Jessen, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

med stöd av

* Rättegångsspråk: engelska.

Irland, företrätt av Michael Buckley, Chief State Solicitor, i egenskap av ombud, biträdd av Joseph Finnegan, SC, Irland, delgivningsadress: Irlands ambassad, 28, route d'Arlon, Luxemburg,

och

Aer Lingus Group plc, bolag bildat enligt irländsk rätt, Dublin, företrätt av Paul-Gallagher, SC, Irland, och av James O'Dwyer och Patrick McGovern, solicitors, delgivningsadress: advokatbyrån René Faltz, 6, rue Heine, Luxemburg,

intervenienter,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 21 december 1994 (EGT C 399, s. 1) om tillstånd för Irlands regering att utbetala den andra delen av stödet till koncernen Aer Lingus som har godkänts genom kommissionens beslut 94/118/EG av den 21 december 1993 om Irlands beviljande av stöd till koncernen Aer Lingus (EGT L 54, 1994, s. 30),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden A. Kalogeropoulos samt domarna C. P. Briët, C. W. Bellamy, A. Potocki och J. Pirrung,

justitiesekreterare: byrådirektören A. Mair,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 27 maj 1998,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Den irländska regeringen tillkännagav i augusti 1993 för kommissionen, i enlighet med artikel 93.3 i fördraget, sin avsikt att tillskjuta kapital uppgående till 175 miljoner IRL till koncernen Aer Lingus inom ramen för en omstruktureringsplan kallad "En framtidsstrategi" (nedan kallad Cahill-planen). Detta tillskott skulle ske i tre delar, nämligen 75 miljoner IRL att utbetalas år 1993, 50 miljoner IRL år 1994 och 50 miljoner IRL år 1995.

2 Den 21 december 1993 fattade kommissionen efter ett förfarande som hade inletts med stöd av artikel 93.2 i fördraget och i vilket det enligt irländsk rätt bildade bolaget Ryanair Ltd, Dublin, hade medverkat, beslut 94/118/EG om Irlands beviljande av stöd till koncernen Aer Lingus (EGT L 54, 1994, s. 30, nedan kallat 1993 års beslut).

3 I artikel 1 i 1993 års beslut föreskrivs följande:

"Stödet för omstrukturering av Aer Lingus, som beviljas i form av ett kapitaltillskott uppgående till 175 miljoner irländska pund och som fördelas på tre delar [att utbetalas] under åren 1993—1995, skall anses vara förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 92.3 c, på villkor att den irländska regeringen

a) iakttar sina förpliktelser att inte utbetala den andra och den tredje delen för det fall att Aer Lingus inte skulle uppnå målet att minska kostnaderna med, enligt vad som har fastställts, 50 miljoner irländska pund per år, och erhåller bevis från en oberoende kontrollant om att minskningen av [kostnaderna] i sin helhet har uppnåtts,

b) iakttar sina förpliktelser att lägga fram en rapport för kommissionen om omstruktureringsplanens framåtskridande, den finansiella och ekonomiska utvecklingen för koncernen Aer Lingus och dess bolag och i synnerhet om de produktivitetsvinster som avses i skrivelsen av den 24 november 1993. Rapporten skall läggas fram senast fyra veckor före utbetalningen av den andra och den tredje delen av stödet under åren 1994 och 1995, så att kommissionen i förekommande fall har möjlighet att yttra sig,

...

d) iakttar sina förpliktelser att inte utvidga Aer Lingus flygplansflotta under hela den tid som omstruktureringsplanen varar, förutom beträffande transatlantiska förbindelser, om det är nödvändigt att ta ytterligare luftfartyg i trafik för att upprätthålla kapacitetsnivån,

...

g) iakttar sina förpliktelser enligt vilka det platsantal som erbjuds till försäljning på Aer Lingus reguljärtrafik under kalenderåret 1994 inte får överstiga 3,42 miljoner platser på samtliga förbindelser mellan Förenade kungariket och Irland och 1,43 miljoner platser på förbindelsen mellan Dublin och London Heathrow,

h) iakttar sina förpliktelser enligt vilka, såsom har överenskommits mellan kommissionen och Irland, oberoende värderare skall förordnas efter första halvåret 1994 för att undersöka de faktiska och de förväntade resultaten för år 1994. Om tillväxten på Irlands och Förenade kungarikets marknad motiverar det, skall de [under] g angivna platsantalen ändras så att de återspeglar denna tillväxt. Det skall dessutom göras en oberoende uppskattning av tillväxten på och framtidsutsikterna för marknaden för att bestämma den ytterligare kapacitet som Aer Lingus skulle kunna göra anspråk på för år 1995, med hänsyn till den eventuella tillväxten på världsmarknaden,

..."

4 Den 23 december 1993 samtyckte den irländska regeringen till en nyemission av aktier i Aer Lingus Group plc till ett belopp av 75 miljoner IRL.

5 Den 3 november 1994 lade den irländska regeringen fram sin första årsrapport, i enlighet med artikel 1 b i 1993 års beslut. På kommissionens begäran lämnade den in ytterligare upplysningar den 17 november 1994.

6 Kommissionen fattade, i enlighet med artikel 1 h i 1993 års beslut, den 30 november 1994 beslut 94/997/EG om godkännande av de ändrade platsantalen för den kapacitetsminskning som Aer Lingus åläggs genom 1993 års beslut (EGT L 379, s. 21). Genom detta beslut ökade kommissionen det platsantal som hade fastställts i artikel 1 g i 1993 års beslut och som Aer Lingus kunde erbjuda på förbindelserna mellan Irland och Förenade kungariket och mellan Dublin och London-Heathrow under åren 1994 och 1995.

7 Den 8 december 1994 hölls, på sökandens begäran, ett sammanträde mellan sökanden och tjänstemän vid kommissionen, bland annat för att pröva frågan huruvida Aer Lingus hade rättat sig efter 1993 års beslut.

8 Den 21 december 1994 fattade kommissionen, i form av en skrivelse till den irländska regeringen, det beslut som rubriceras "Utbetalning av den andra delen (50 miljoner irländska pund) av stödet C 34/93 som kommissionen har godkänt i sitt [1993 års] beslut" (EGT C 399, s. 1, nedan kallat det omtvistade beslutet).

9 Kommissionen konstaterade i detta beslut att koncernen Aer Lingus inte hade uppnått kostnadsminskningen om 50 miljoner IRL som föreskrevs i artikel 1 a i 1993 års beslut. Efter att ha undersökt genomförandet av omstruktureringsplanen, bland annat i fråga om själva flygbolaget och Team Aer Lingus, ett dotterbolag specialiserat på underhållstjänst (nedan kallat Team), samt koncernens finansiella ställning, den försäljning som förutsågs för hotellkedjan Copthorne och lönsamheten för olika kategorier av linjer som trafikerades av Aer Lingus, drog den emellertid följande slutsats (tjugofemte stycket):

"... omstruktureringens framåtskridande och de resultat som redan har uppnåtts är tillfredsställande, även om det endast är flygbolaget som har uppnått det mål som avser den årliga kostnadsminskningen och inte hela koncernen, till följd av de omständigheter som det har redogjorts för ovan och som inte kunde förutses vid utarbetandet av omstruktureringsplanen. Kommissionen har därför beslutat att avvika från sitt [1993 års] beslut och tillåta den irländska regeringen att utbetala

den andra delen av stödet till Aer Lingus. För att säkerställa en riktig tillämpning av beslutet av den 21 december 1993 skall Irland, före utbetalningen av den tredje delen av stödet,

— till den 30 juni 1995 lägga fram en rapport för kommissionen om omtrukturer-ingsplanens framåtskridande i fråga om Team, dess ekonomiska och finansiella utveckling, inklusive de finansiella prognoser som företaget grundar sin strategi på. Omstruktureringsplanen för Team skall genomföras utan dröjsmål, på grundval av en lämplig strategi och en solid finansiell struktur,

— lägga fram en rapport för kommissionen, i enlighet med artikel 1 b i beslutet [1993 års], senast åtta veckor före utbetalningen av den tredje delen av stödet under år 1995. Det skall i denna rapport ges en detaljerad redovisning av den årliga kostnadsminskningen om 50 miljoner irländska pund och tas upp de kostnadsbesparingar som hänger samman med olika förvaltningsåtgärder samt de årliga finansiella prognoser som ställs för koncernen och dess bolag för perioden fram till och med den 31 december 1999 (liksom för övergångsperio-den av 12 månader fram till och med den 31 mars 1995, det ändrade bokslut-stillfället), med beaktande av den verkan som omstruktureringsåtgärderna har, de konsekvenser som den ändrade planen beräknas medföra för Team och av försäljningen av hotellkedjan Copthorne. Rapporten skall dessutom innehålla en lönsamhetsbedömning för varje kategori av linjer."

10 Den 22 december 1994 samtyckte den irländska regeringen till en nyemission av aktier i Aer Lingus Group plc till ett belopp av 50 miljoner IRL.

11 *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* C 399 av den 31 december 1994, vari det omtvistade beslutet återges, publicerades den 13 april 1995.

Förfarandet och parternas yrkanden

12 Sökanden väckte denna talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 5 juli 1995.

13 Genom skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 18 december 1995 återkallade kommissionen det avvisningsyrkande som den hade framställt i sitt svaromål och som grundades på att fristen för att väcka talan hade löpt ut. Kommissionen angav efteråt, i sin duplik av den 25 mars 1996, att dess tjänstemän hade uppgett för sökanden att den frist för att väcka talan som föreskrivs i artikel 173 i fördraget skulle börja löpa när det omtvistade beslutet offentliggjordes.

14 Genom beslut av den 14 februari 1996 tillät ordföranden på den andra avdelningen i utökad sammansättning Irland och Aer Lingus Group plc att intervenera i målet till stöd för kommissionens yrkanden.

15 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta föregående åtgärder för bevisupptagning.

16 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 27 maj 1998.

17 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det omtvistade beslutet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

18 Kommissionen och intervenienterna har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Huruvida talan kan tas upp till sakprövning

Parternas argument

19 Aer Lingus har gjort gällande att talan har väckts efter den frist som föreskrivs i artikel 173 femte stycket i EG-fördraget. Den har påpekat att kommissionen i sitt svaromål har hävdat att sökanden fick kännedom om det omtvistade beslutet i december 1994 och senast vid mottagandet av en skrivelse från kommissionen av den 12 januari 1995 och att den inte inom skälig tid hade begärt att få en kopia av hela det omtvistade beslutet.

20 Sökanden har gjort gällande att dess talan kan tas upp till sakprövning, eftersom den frist för att väcka talan som föreskrivs i artikel 173 femte stycket i fördraget började löpa när det omtvistade beslutet offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 13 april 1995.

Förstainstansrättens bedömning

21 Enligt artikel 37 fjärde stycket i EG-stadgan för domstolen, som enligt artikel 46 i samma stadga skall tillämpas på förfarandet vid förstainstansrätten, får endast en av parternas yrkanden biträdas genom yrkanden i interventionsansökan. Enligt artikel 116.3 i rättegångsreglerna måste intervenienten dessutom godta målet sådant det föreligger vid tidpunkten för interventionen.

22 Eftersom svaranden har återkallat sitt avvisningsyrkande genom skrivelse som mottogs den 18 december 1995, det vill säga innan Aer Lingus tilläts att intervenera i målet till stöd för kommissionens yrkanden, har Aer Lingus inte rätt att göra en invändning om rättegångshinder och är förstainstansrätten följaktligen inte skyldig att pröva de grunder som Aer Lingus har åberopat till stöd för invändningen om rättegångshinder (förstainstansrättens dom av den 27 november 1997 i mål T-290/94, Kaysersberg mot kommissionen, REG 1997, s. II-2137, punkt 76).

23 Eftersom frågan avser ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas, kan förstainstansrätten emellertid, med stöd av artikel 113 i rättegångsreglerna, när som helst på eget initiativ pröva huruvida talan kan tas upp till sakprövning.

24 Enligt artikel 173 femte stycket i fördraget skall talan väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs klaganden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden, allt efter omständigheterna.

25 Det följer av själva ordalydelsen i denna bestämmelse att tidpunkten då klaganden fick kännedom om rättsakten som kriterium för när fristen för talans väckande skall börja löpa är subsidiär i förhållande till offentliggörandet eller delgivningen av rättsakten (se domstolens dom av den 10 mars 1998 i mål C-122/95, Tyskland mot rådet, REG 1998, s. I-973, punkt 35, och, i fråga om statligt stöd, generaladvokat Capotortis förslag till avgörande inför domstolens dom av den 17 september 1980 i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen, REG 1980, s. 2671, 2695; svensk specialutgåva, volym 5).

26 Det är i det aktuella fallet ostridigt att det omtvistade beslutet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Eftersom det genom det omtvistade beslutet medges ett undantag från 1993 års beslut, som i sig har offentliggjorts, och eftersom kommissionens tjänstemän har uppgett för sökanden att fristen för att väcka talan skulle börja löpa när det omtvistade beslutet offentliggjordes, kunde sökanden skäligen förvänta sig att det omtvistade beslutet skulle offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

27 Av detta följer att fristen för att väcka talan i detta fall började löpa från och med dagen för offentliggörandet, det vill säga den 13 april 1995.

28 Den i artikel 173 femte stycket i fördraget föreskrivna tvåmånadersfristen, som skall beräknas från och med den femtonde dagen efter den dag då rättsakten kungjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, i enlighet med artikel 102.1 i rättegångsreglerna, och som för en sökande som är bosatt på Irland förlängs med tio dagar med hänsyn till avstånd, i enlighet med artikel 102.2 rättegångsreglerna, löpte ut den 7 juli 1995. Av detta följer att talan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 5 juli 1995, har väckts i tid.

29 Talan kan därför tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

Parternas argument

Sökandens argument

30 Sökanden har i sin ansökan åberopat två huvudgrunder som består i, för det första, att kommissionen har åsidosatt väsentliga formkrav genom att varken återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget eller höra sökanden innan den fattade det omtvistade beslutet och, för det andra, att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning när den ansåg att den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 92.3 c i fördraget. Sökanden har därutöver åberopat ett antal andra grunder.

31 Vad beträffar den första grunden, att väsentliga formkrav har åsidosatts, har sökanden gjort gällande att kommissionen inte fick fatta det omtvistade beslutet utan att återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget och allra minst utan att på nytt höra sökanden. Enligt artikel 1 a i 1993 års beslut var det nämligen förbjudet att utbetala den andra delen av stödet, eftersom den årliga kostnadsminskningen om 50 miljoner IRL som däri föreskrivs inte hade uppnåtts. Av detta följer, enligt sökanden, att den andra delen inte fick utbetalas utan att kommissionen, efter en ny prövning av samtliga omständigheter i fallet, fattade ett nytt beslut vari det konstaterades att denna utbetalning var förenlig med den gemensamma marknaden, i enlighet med artikel 92.3 c i fördraget.

32 Sökanden har hänvisat till domstolens rättspraxis enligt vilken kommissionen är skyldig att inleda det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget, om alla svårigheter vid bedömningen av huruvida stödet var förenligt med den gemensamma marknaden inte har kunnat övervinnas vid dess första prövning av stödet (domstolens dom av den 19 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen, REG

1993, s. I-2487, punkt 29; svensk specialutgåva, volym 14). I detta fall har, enligt sökanden, alla svårigheter, särskilt frågan huruvida villkoren i artikel 92.3 c i fördraget hade uppfyllts, inte kunnat övervinnas, och faktiskt inte övervunnits, vid kommissionens första prövning av huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden.

33 Sökanden har till stöd för sitt påstående att kommissionen borde ha hyst tvivel huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden åberopat ett antal uppgifter om Team, de regionala linjerna till Förenade kungariket, flygplanen av typen BAe 146, koncernen Aer Lingus och flygbolagets finansiella ställning samt om försäljningen av hotellkedjan Copthorne.

34 Sökanden har åberopat samma uppgifter till stöd för den andra grunden, enligt vilken kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning när den beslutade att utbetalningen av den andra delen av stödet skulle anses vara förenlig med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 92.3 c i fördraget.

35 Det finns anledning att sammanföra alla argument som sökanden har anfört inom ramen för dessa två grunder.

— Team

36 Vad beträffar dotterbolaget Team har sökanden gjort gällande att det av det omtvistade beslutet framgår att kommissionen själv hyste tvivel i fråga om iakttagandet av villkoren i artikel 92.3 c i fördraget, särskilt villkoret att stödet skulle underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter. Sökanden har i detta hänseende framhållit att kommissionen i det fjortonde stycket i det omtvistade beslutet anser

att "den omständigheten att man inte tar itu med de fortsatta förluster som Team har noterat kan få återverkningar på omstruktureringsplanen".

37 Enligt sökanden har kommissionen således erkänt att den inte kände till huruvida Team genomförde de nödvändiga kostnadsminskningarna. Kommissionen var således inte i stånd att kontrollera att den andra delen av stödet faktiskt användes för omstruktureringsändamål och om det underlättade "utveckling av vissa näringsverksamheter" i den mening som avses i artikel 92.3 c i fördraget.

38 Att kommissionen i det omtvistade beslutet ålade de irländska myndigheterna en skyldighet att till den 30 juni 1995 för kommissionen lägga fram en rapport om omtruktureringsplanens framåtskridande i fråga om Team och om den mer långsiktiga strategi som hade lagts upp för att lösa bolagets svårigheter, visade dessutom i sig att kommissionen, vid tidpunkten för det omtvistade beslutet, inte var i stånd att fastställa att den andra delen av stödet kunde underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter i den mening som avses i artikel 92.3 c i fördraget.

39 Enligt sökanden övergavs dessutom Cahill-planen i fråga om Team efter en strejk som hade utlösts under sommaren 1994 och efter rekommendationer från Labour Court i november 1994, vilket hindrade kostnadsminskningar och i synnerhet ytterligare uppsägningar. Vid tidpunkten för det omtvistade beslutet visste således varken Aer Lingus eller den irländska regeringen huruvida Team kunde omstruktureras. Sökanden har till stöd för sitt påstående citerat vissa förklaringar av Aer Lingus styrelseordförande i Aer Lingus årsrapport för den period som avslutades den 31 december 1994, som godkändes den 31 mars 1995, samt en förklaring som transport-, energi- och kommunikationsministern avgav inför Dail den 21 februari 1995.

40 Enligt sökanden följer härav att Team, och följaktligen Aer Lingus, inte var livskraftigt vid tidpunkten för det omtvistade beslutet och att det inte fanns någon

omstruktureringsplan som kunde säkerställa dess livskraft. Kommissionen hade i avsaknad av en sådan omstruktureringsplan inte rätt att godkänna den andra delen av stödet (se till exempel kommissionens riktlinjer för tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i EG-fördraget och artikel 91 i EES-avtalet på statligt stöd inom luftfartsområdet, EGT C 350, 1994, s. 5, punkt 38) och den var a fortiori inte i stånd att övervinna svårigheterna på ett sådant sätt att den inte behövde inleda det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget.

41 Sökanden har dessutom bestritt giltigheten av följande påstående i det omtvistade beslutet (trettonde stycket):

"Enligt de senare prognoserna anser Aer Lingus att Teams verksamhet åter skulle kunna bli lönsam från och med år 1995."

42 Villkoren för att återuppta verksamheten som man enades om efter ingripandet från Labour Court hindrade nämligen, enligt sökanden, genomförandet av Cahillplanen och följaktligen den kostnadsminskning som var nödvändig för att Team skulle bli lönsamt.

43 Sökanden har av samma skäl bestritt giltigheten av påståendet i fortsättningen av det föregående textavsnittet i det omtvistade beslutet, enligt vilket "[d]enna prognos grundas på bolagets fortsatta kostnadsminskning och de ytterligare underhållsavtal som har ingåtts med tredje man".

44 Enligt sökanden uppnådde Team ingen kostnadsminskning år 1994 på grund av fackföreningarnas motstånd. Den har i detta hänseende hänvisat till en tidningsartikel (*Irish Independent* den 27 mars 1995) enligt vilken transport-, energi- och kommunikationsministern förklarade att Teams personalstyrka aldrig hade uppgått till mindre än 1 750 personer. På grund av 1994 års strejk gick Team dessutom,

enligt sökanden, miste om samtliga underhållsavtal som bolaget hade ingått med tredje man, däribland de avtal som hade ingåtts med Virgin Atlantic Airways och Federal Express.

45 Sökanden anser slutligen att konstaterandet i tjugofemte stycket i det omtvistade beslutet, att det inte var möjligt att förutse Teams svårigheter under utarbetandet av omstruktureringsplanen, är uppenbart oriktigt. Oavsett bekräftelsen i 1993 års beslut, enligt vilket bolaget och fackföreningarna förhandlade om planen för kostnadsminskningen, har det inte ingåtts någon överenskommelse med fackföreningarna vid Team. Enligt sökanden var det därför förutsebart att Teams ledning inte skulle lyckas ingå en sådan överenskommelse.

— Konkurrens på de regionala linjerna till Förenade kungariket

46 Beträffande Aer Lingus verksamhet på linjerna mellan Dublin och de regionala destinationerna i Förenade kungariket anser sökanden att kommissionen inte hade kunnat övervinna svårigheterna vid sin prövning av huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden.

47 Sökanden har framhållit att Aer Lingus verksamhet på dessa linjer enligt det omtvistade beslutet (s. 3 och 4) gick med förlust och att den strategi som hade lagts upp föreföll (tjugoförsta stycket) "motiveras av kortsiktiga överväganden". Mot bakgrund av dessa omständigheter borde kommissionen ha undersökt om Aer Lingus var i stånd att omstrukturera sin verksamhet på dessa linjer på ett sätt som gjorde det möjligt för bolaget att uppnå en viss livskraft, i enlighet med artikel 92.3 c. I stället för att förfara på detta sätt uppställde kommissionen, enligt sökanden, endast det nya villkoret att "den irländska regeringen [skulle verifiera] linjernas långsiktiga trafikering", samtidigt som den begärde att Irland skulle tillhandahålla den närmare uppgifter om lönsamheten för linjerna i fråga "för att visa, såsom först hade avsetts, att det erhållna stödet [inte skulle] användas för att subventionera linjer eller kategorier av linjer som med största sannolikhet inte [skulle bli] lönsamma inom en förutsebar framtid" (tjugoandra stycket).

48 Av detta följer, enligt sökanden, att kommissionen vid tidpunkten för det omtvistade beslutet hyste tvivel om huruvida Aer Lingus verksamhet på de regionala linjerna med destination Förenade kungariket var livskraftig på lång sikt och att den således inte var i stånd att kontrollera att stödet skulle underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter.

49 Sökanden har anfört att linjerna i fråga dessutom gick med förlust, eftersom Aer Lingus efter 1993 års beslut avsevärt hade ökat antalet tillgängliga lågprisplatser på linjen mellan Dublin och Birmingham, som sökanden hade börjat att trafikera i november 1993, vilket föranledde sökanden att inge ett formellt klagomål till kommissionen med stöd av artikel 86 i fördraget. Aer Lingus gick till väga på samma sätt på linjerna mellan Dublin och Glasgow samt mellan Dublin och Manchester, på vilka bolaget också konkurrerade med sökanden. Enligt sökanden tillämpade Aer Lingus således en praxis som kännetecknades av låga priser och en hög volym, vilket syftade till att få tillgång till största möjliga marknadsandel, särskilt på fritidsmarknaden — sökandens huvudsakliga marknad — i strid med den irländska regeringens försäkringar enligt 1993 års beslut.

50 Sökanden har dessutom framhållit att det i det omtvistade beslutet (tjugoförsta stycket) angivna skälet avseende den "kortsiktiga" strategi som Aer Lingus hade lagt upp på dessa linjer, det vill säga att "föra med sig exempelvis ytterligare passagerare på dess nordatlantiska linjer genom anslutningstrafik från Förenade kungariket", var uppenbart oriktigt, eftersom endast två flygningar av sexton dagliga flygningar, som gick mellan Birmingham, Manchester samt Glasgow och Dublin, förde med sig passagerare till transatlantiska destinationer.

— Nya flygplan av typen BAe 146

51 Sökanden har gjort gällande att kommissionen vid tidpunkten för det omtvistade beslutet kände till att Aer Lingus hade för avsikt att använda stödet för att förvärva en flotta bestående av tre flygplan av typen BAe 146-300, med 110 platser, för att

ersätta sin flotta bestående av fyra flygplan av typen Saab SF 340, med 34 platser, varvid flygplanen särskilt skulle användas på de regionala linjerna mellan Förenade kungariket och Irland. Enligt sökanden har kommissionen i det omtvistade beslutet (tjugoandra stycket) emellertid angett att "bytet av små flygplan med turbopropmotor mot flygplan med jetmotor på affärslinjer med destination Förenade kungariket kunde ge upphov till frågor om huruvida den erbjudna kapacitetsökningen var lämplig". Kommissionen begärde (samma stycke) således att Irland skulle tillhandahålla den närmare uppgifter om lönsamheten för linjerna i fråga, för att visa att stödet "inte [skulle] användas för att subventionera linjer [...] som med största sannolikhet inte [skulle bli] lönsamma inom en förutsebar framtid". Av detta följer, enligt sökanden, att kommissionen hyste tvivel huruvida stödet gav upphov till eller förvärrade en situation med överkapacitet som kunde påverka handeln i en omfattning som stred mot det gemensamma intresset (domen i det ovannämnda målet Philip Morris mot kommissionen, punkt 26, och domstolens dom av den 8 mars 1988 i de förenade målen 62/87 och 72/87, Exécutif régional wallon och Glaverbel mot kommissionen, REG 1988, s. 1573, punkterna 30 och 31).

52 Sökanden har därtill anfört att eftersom Aer Lingus uppvisade en förlust som före skatt uppgick till 128,8 miljoner IRL för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994, förfogade det inte över tillräckliga medel för att förvärva flygplanen av typen BAe 146 och det var tvunget att använda den andra delen av stödet för att kunna göra detta. Av Aer Lingus årsrapport framgår dessutom att bolaget hade avsatt 6,5 miljoner IRL till täckning av de kostnader som var förenade med uppsägningen av avtalen om de fyra flygplanen av typen Saab SF 340. Enligt sökanden kunde Aer Lingus inte göra detta utan stödet i fråga.

53 Sökanden har även hänvisat till statistik för att visa att en kapacitetsökning på linjerna i fråga var totalt olämplig, i synnerhet med hänsyn till den avtagande persontrafiken som Aer Lingus hade på dessa linjer och dess låga beläggning. Kommissionen hade inte rätt att godkänna ett stöd enligt artikel 92.3 c i fördraget i en situation med sådan överkapacitet (domstolens domar i de ovannämnda målen Philip Morris mot kommissionen samt Exécutif régional wallon och Glaverbel mot kommissionen, och domstolens dom av den 21 mars 1991 i mål C-303/88, Italien mot kommissionen, REG 1991, s. I-1433, punkt 38).

54 Sökanden har slutligen gjort gällande att introduceringen av flygplan av typen BAe 146 innebar en överträdelse av artikel 1 d i 1993 års beslut. Denna bestämmelse skall nämligen förstås så, att Aer Lingus förbjöds att öka den totala platskapaciteten i sin flygplansflotta under hela den tid som omstruktureringsplanen varade. Artikel 1 d kan endast tolkas på så sätt att den syftade till att säkerställa att Aer Lingus inte ökade det totala platsantal som dess trafikflygsflotta erbjöd, dels eftersom den irländska regeringen försäkrade att Aer Lingus inte skulle öka sina marknadsandelar eller föra en expansionspolitik, dels eftersom marknadsandelen inte var beroende av hur många flygplan som hänfördes till en viss linje utan av hur många platser som fanns disponibla. I annat fall skulle Aer Lingus ha varit i stånd att obegränsat föra en "överexpansionspolitik".

— Flygbolagets och koncernen Aer Lingus finansiella ställning

55 Enligt sökanden begick kommissionen ett uppenbart fel när den i det omtvistade beslutet drog slutsatsen att flygbolaget Aer Lingus hade uppnått målet att minska kostnaderna med 50 miljoner IRL.

56 I 1993 års beslut förutsågs att uppsägningar inom flygbolaget skulle ske i 1 280 fall, medan det i Aer Lingus årsrapport för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994 angavs att uppsägningar endast hade skett i 841 fall. Även om kommissionens påstående att 935 anställda hade lämnat företaget enligt uppsägningsplanen godtogs, skulle det enligt sökandens mening ändå röra sig om ett tal som understeg vad som hade avsetts med Cahill-planen.

57 Enligt sökanden innebar införandet av marknadspriser i prislistan för underhållstjänster som Team betalades för och den prognos som följde på Teams ökade förluster, vilka det hänvisas till i det omtvistade beslutet, antagligen att priserna hade justerats till nivåer som understeg marknadspriset. Upprätthållandet av denna praxis med transferpriser innebär ett ifrågasättande av flygbolagets omstrukturer-

ing. Det visar även att flygbolagets verkliga kostnader — och således varje kostnadsminskning — inte kunde fastställas.

58 Slutsatsen i det omtvistade beslutet, enligt vilken "de i flygbolagets verksamhet uppnådda resultaten, som tillgodoser det slutliga målet med omstruktureringen, visar att koncernen har förmåga att bli livskraftig" (tjugotredje stycket), stöds varken av någon förklaring till eller upplysning om de uppgifter som kommissionen har undersökt. En sådan förklaring var i synnerhet nödvändig med hänsyn till Aer Lingus vanligtvis oklara bokföringsrutiner.

59 Att kommissionens slutsats, enligt vilken koncernen Aer Lingus hade förmåga att bli livskraftig, var uppenbart oriktig bevisas dessutom, enligt sökanden, av storleken på det trafikbidrag som flygbolaget fick år 1994, som framgår av de extraordinära posterna om 30 miljoner IRL ("omräkning — flygtransport och Team") och om 5,4 miljoner IRL ("andra") i koncernens offentliggjorda räkenskaper för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994. Enligt Aer Lingus räkenskaper uppvisade det dessutom förluster som före skatt uppgick till 147 miljoner IRL (obeaktat en avskrivning av en investering i ett bolag för uthyrning av luftfartyg) under de 12 månader som föregick den 31 mars 1993, och till 128,8 miljoner IRL under de 21 månader som föregick den 31 december 1994. Dessa siffror stod i motsats till prognoserna i Cahill-planen, med en förlust av 63 miljoner IRL för de 12 månader som föregick den 31 mars 1994 och med en vinst på 1 miljon IRL för de 12 månader som föregick den 31 mars 1995.

— Försäljning av hotellkedjan Copthorne

60 Sökanden har anfört att det i 1993 års beslut angavs att Aer Lingus försäljning av sin hotellkedja Copthorne utgjorde en väsentlig beståndsdel av Cahill-planen. I det omtvistade beslutet (artonde stycket) klassificerades denna hotellkedja som den huvudsakliga tillgång vars överlåtelse förutsågs i omstruktureringsplanen.

61 Enligt sökanden påpekade kommissionen emellertid i det omtvistade beslutet att försäljningen hade skjutits upp, vilket i sin tur innebar att den skuldsättningsgrad och den räntetäckningsgrad som beräknades för mars 1997 inte kunde uppnås förrän i mitten av år 1999. Den påpekade dessutom endast (nittonde stycket) att "hotellkedjan måste säljas så snart marknadssituationen [medgav] det", varvid Aer Lingus således inte längre var skyldig att sälja Copthorne-hotellen inom en viss angiven tid. Detta bekräftades i Aer Lingus årsrapport för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994, i vilken det förklarades att dess styrelseledamöter "avser att behålla denna investering under en förutsebar framtid, på grundval av de råd som i detta hänseende ges av sakkunniga, för att säkerställa högsta möjliga köpeskilling".

62 Kommissionen kunde, mot bakgrund av dessa omständigheter, inte dra slutsatsen att beviljande av den andra delen av stödet skulle underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter. Den kunde nämligen inte ha känt till vare sig när eller om Aer Lingus balansräkning skulle saneras. Enligt sökanden fick stödet följaktligen inte godkännas som stöd för omstrukturering. Att Aer Lingus inte hade minskat sin höga skuldsättning genom överlåtelsen av hotellkedjan medförde dessutom att det statliga stödet användes för att finansiera dess kortfristiga skulder, däribland höga lånekostnader. Den andra delen av stödet utgjorde på grund av detta tillkommande skäl inget faktiskt omstruktureringsstöd.

63 Överlåtelsen av Copthorne-hotellen var, enligt sökanden, i vilket fall som helst otillräcklig för att sanera Aer Lingus finanser. I tidningen *Sunday Independent* av den 10 juli 1994 meddelades följande: "Det påstås också att de bokförare som färdigställer resultaten befarar att Aer Lingus hotellkedja Copthorne har övervärderats i balansräkningen." I detta hänseende gjorde Aer Lingus en avskrivning på 17,2 miljoner IRL för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994. Kommissionen begick således ett uppenbart fel när den drog slutsatsen att överlåtelsen av Copthorne-hotellen skulle minska Aer Lingus skuldsättning till den ursprungligen planerade nivån, och när den inte ålade Aer Lingus att överlåta ytterligare tillgångar till ett belopp av 17,2 miljoner IRL. Sökanden har därtill anfört att kommissionen dessutom underlät att förklara hur den avsedda skuldsättningsgraden och räntetäckningsgraden skulle erhållas.

64 Sökanden har av det ovan anförda dragit slutsatsen att kommissionen antingen inte var i stånd att övervinna svårigheterna i frågan huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden och att den således åsidosatte väsentliga formkrav genom att inte inleda det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget, eller att den gjorde en uppenbart oriktig bedömning när den i det omtvistade beslutet fastställde att den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden. Av detta följer, enligt sökanden, att dess två huvudgrunder, att väsentliga formkrav har åsidosatts och att det har gjorts en uppenbart oriktig bedömning, är välgrundade.

65 Sökanden har utöver sina två huvudgrunder åberopat ytterligare grunder enligt följande:

— Av det omtvistade beslutet framgår att kommissionen faktiskt aldrig har vare sig undersökt den verkan som stödet i fråga har haft på konkurrensen eller beaktat konkurrensens utveckling från och med 1993 års beslut.

— Irland har överträtt artikel 1 b i 1993 års beslut, enligt vilken den irländska regeringen skall se till att Aer Lingus genomför Cahill-planen, såsom den hade tillkännagivits för kommissionen.

— Kommissionen har gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning eftersom den, genom att godkänna den andra delen av stödet trots att det utgjorde en överträdelse av artikel 1 a i 1993 års beslut, nödvändigtvis tillämpade ett annat kriterium än det som följer av detta beslut.

— Det omtvistade beslutet är bristfälligt motiverat, särskilt i följande avseenden: kommissionens begäran genom vilken den irländska regeringen anmodades att före den 30 juni 1995 lägga fram ytterligare en rapport om Team och Aer Lingus; slutsatsen att koncernen Aer Lingus hade förmåga att bli livskraftig; slutsatsen att den andra delen av stödet kunde vara förenlig med den gemensamma marknaden utan att det fanns någon omstruktureringsplan som syftade till att återställa Aer Lingus livskraft på lång sikt; skälet till varför kommissionen inte krävde att Aer Lingus skulle sälja Copthorne-hotellen; slutsatsen att

stödet kunde godkännas trots Aer Lingus och flygbolagets finansiella ställning; den tid som var nödvändig för att genomföra omstruktureringsplanen.

Kommissionens och intervenienternas argument

66 Kommissionen har för det första gjort gällande att det omtvistade beslutet i själva verket är en hybrid, eftersom det på samma gång innehåller ett undantag från artikel 1 a i 1993 års beslut och kommentarer som har gjorts i enlighet med artikel 1 b i detta beslut. Sådana kommentarer utgjorde inte en rättsakt mot vilken talan får väckas i den mening som avses i artikel 191 i fördraget och kan således inte vara föremål för domstolsprövning (domstolens dom av den 14 januari 1981 i mål 35/80, Denkavit Nederland, REG 1981, s. 45, punkt 35).

67 Enligt kommissionen prövades i sak i 1993 års beslut huruvida stödet var förenligt såsom omstruktureringsstöd i den mening som avses i artikel 92.3 c i fördraget. Utbetalningen av 175 miljoner IRL till Aer Lingus godkändes redan genom detta beslut.

68 Av detta följer att kommissionen, när den avser att med stöd av en redan godkänd omstruktureringsplan utbetala en ny del av ett stöd, varken har rätt eller, a fortiori, är skyldig att på nytt pröva huruvida utbetalningen av denna nya del är förenlig med artikel 92.3 c i fördraget (se domstolens dom av den 5 oktober 1994 i mål C-47/91, Italien mot kommissionen, REG 1994, s. I-4635). Kommissionen anser att den endast har rätt att göra en sådan prövning om den i detta syfte har gjort ett särskilt förbehåll i sitt första godkännande, eller om den av en föregående prövning drar slutsatsen att villkoren i det första beslutet inte helt har iakttagits.

69 Enligt kommissionen skulle ett nytt beslut följaktligen endast varit nödvändigt om den i artikel 1 a i 1993 års beslut föreskrivna kostnadsminskningen inte hade uppnåtts. Under dessa omständigheter skulle kommissionen ha varit skyldig att i sin omprövning av huruvida stödet var förenligt beakta det sammanhang som redan hade bedömts i 1993 års beslut samt de skyldigheter som medlemsstaten i fråga hade kunnat åläggas genom detta beslut (domstolens dom av den 3 oktober 1991 i mål C-261/89, Italien mot kommissionen, REG 1991, s. I-4437). Kommissionen var således inte skyldig att på nytt ompröva omstruktureringsplanens alla aspekter. Det var, enligt kommissionen, tillräckligt att den koncentrerade sig på de omständigheter som hade ändrats efter den första bedömningen.

70 Kommissionen är dessutom endast skyldig att inleda det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget om den hyser tvivel huruvida ett stöd är förenligt och om dessa tvivel inte kan undanröjas under den första prövningen. Kommissionen anser att oavsett vilka tvivel den kan ha hyst i början, så har dessa tvivel aldrig varit allvarliga och de har i varje fall undanröjts vid den första prövningen.

71 Kommissionen har understrukit att den, innan den fattade det omtvistade beslutet, mottog en rapport från den irländska regeringen av den 3 november 1994 vari iakttagandet av villkoren i 1993 års beslut (utom vad beträffar koncernens kostnadsminskning om 50 miljoner IRL) bekräftades, samt en rapport från Aer Lingus om omstruktureringsplanens framåtskridande och en rapport från Arthur Andersen & Co, som av den irländska regeringen hade fått i uppdrag att i egenskap av oberoende revisorer granska de finansiella upplysningar som hade tillhandahållits av Aer Lingus. Kommissionen kontrollerade dessutom själv de tillhandahållna upplysningarna genom att anlita de på området sakkunniga rådgivarna Coopers & Lybrand, som lade fram sitt utlåtande den 9 december 1994.

72 Av dessa handlingar framgår, enligt kommissionen, att anmärkningsvärda framsteg hade noterats i fråga om de olika omstruktureringsåtgärder som föreskrevs i Cahill-planen. Den granskning som genomfördes av Arthur Andersen & Co och Coopers & Lybrand visade bland annat att flygbolagets lönsamhet samt minskade skuldsättning hade överträffat de mål som föreskrevs i planen. Även om de extraordinära stöden hade varit högre än vad som var avsett — på grund av att kostna-

derna för uppsägningar blev högre än förväntat — drog rådgivarna slutsatsen att resultaten var förenliga med målet att Aer Lingus åter skulle bli livskraftigt, trots svårigheter och förseningar i fråga om Team.

73 Vad beträffar den årliga kostnadsminskningen om 50 miljoner IRL framgår, enligt kommissionen, av sakkunnigutlåtandena att flygbolaget hade uppnått en kostnadsminskning om 61,1 miljoner IRL. Målet 50 miljoner IRL uppnåddes emellertid inte för koncernen som helhet, eftersom vissa av flygbolagets besparingar hade gjorts på Teams bekostnad. Medan flygbolaget, före ändringen av de underhållsavtal som det hade ingått med Team år 1993, ersatte Team med belopp som översteg marknadspriset, vilket för Team innebar en korssubventionering, ersatte det efter ändringen av avtalen Team för de utförda underhållsarbetena med belopp som motsvarade marknadspriset. Eftersom kommissionen ansåg att flygbolagets besparingar inom ramen för dess avtal med Team inte kunde anses utgöra en faktisk kostnadsminskning för koncernen, drog kommissionen slutsatsen att den faktiska kostnadsminskningen för koncernen uppgick till 42,4 miljoner IRL, det vill säga 7,6 miljoner IRL under målet 50 miljoner IRL. Med detta förbehåll ansåg kommissionen att Aer Lingus gott och väl hade uppnått målen med Cahill-planen, och alla övriga villkor i 1993 års beslut hade iakttagits.

74 Med hänsyn till komplexiteten i en sådan omorganisation som den som Aer Lingus genomgick, och den omständigheten att varje omorganisation i sig grundas på prognoser varav vissa kan visa sig vara felaktiga, konstaterade kommissionen således att de faktiska avvikelserna i förhållande till Cahill-planen var relativt små och endast rörde ett av villkoren för att godkänna omstruktureringsstödet, varför varken genomförandet av Cahill-planen eller dess mål, det vill säga att återställa koncernen Aer Lingus som en finansiellt livskraftig och självständig enhet, var hotade.

75 I synnerhet vad avser frågan huruvida stödet underlättar utveckling av vissa näringsverksamheter i den mening som avses i artikel 92.3 c i fördraget, drog kommissionen slutsatsen att omstruktureringsplanen var ett steg i rätt riktning och att

det totala målet fortfarande var genomförbart, även om det mål som avsåg kostnadsminskningen inte helt hade uppnåtts.

76 Beträffande stödets inverkan på handeln har kommissionen anfört att den omständigheten att omstruktureringskostnaderna var högre än vad som hade förutsetts inte har påverkat konkurrensen mellan transportföretag. Huvuddelen av den första delen av stödet (57 miljoner IRL av 75 miljoner IRL) användes för att finansiera uppsägningarna och de med uppsägningarna förenade kostnaderna, och återstoden användes för att minska skulden. Att det mål som avsåg en kostnadsminskning om 50 miljoner IRL inte hade uppnåtts gav, enligt kommissionen, inte upphov till några negativa konsekvenser för Aer Lingus konkurrenter.

77 Kommissionen har slutligen bestritt att sökandens särskilda argument om Team, de regionala linjerna till Förenade kungariket, flygplanen av typen BAe 146, flygbolagets och koncernen Aer Lingus finansiella ställning samt om försäljningen av hotellkedjan Copthorne är välgrundade. Den anser att beslutet inte är bristfälligt motiverat.

78 Aer Lingus och Irland har förklarat att de stöder kommissionens argument. Aer Lingus har bland annat framhållit att någon strejk inte ägde rum vid Team, men att ledningen däremot permitterade en stor andel av personalen. Omstruktureringsplanen har sedermera genomförts, eftersom kommissionen har godkänt den tredje delen av stödet i sitt beslut av den 20 december 1995, rubricerat "Utbetalning av den tredje delen av stödet till förmån för Aer Lingus som kommissionen har godkänt i sitt [1993 års] beslut" (EGT C 70, 1966, s. 2). Copthorne-hotellen såldes år 1995. Aer Lingus har beträffande flygplanen av typen BAe 146 tillagt att dessa flygplan introducerades först från och med maj och juni 1995. De månadshyror som har betalats för flygplanen av typen BAe 146 var lägre än de föregående finansiella kostnaderna för Saab-planen, som de förra flygplanen hade ersatt.

Förstainstansrättens bedömning

Den angripna rättsaktens natur

79 Det finns anledning att först undersöka kommissionens argument att det omtvistade beslutet har karaktären av en "hybrid" som innehåller dels vissa konstateranden beträffande Aer Lingus åsidosättande av villkoret i artikel 1 a i 1993 års beslut, dels rena "kommentarer" som kommissionen i enlighet med artikel 1 b i 1993 års beslut har gjort beträffande andra aspekter på utvecklingen av omstruktureringsplanen och koncernen Aer Lingus, och mot vilka talan inte får väckas.

80 Av det omtvistade beslutet framgår i detta hänseende att kommissionen, innan den godkände utbetalningen av den andra delen av stödet, inte bara granskade skälen till varför Aer Lingus inte hade kunnat iaktta villkoret i artikel 1 a i 1993 års beslut utan även omstruktureringsplanens framåtskridande ur alla dess aspekter, koncernen Aer Lingus och flygbolagets finansiella ställning, den strategi som hade lagts upp för de regionala linjerna till Förenade kungariket, de föreslagna ändringarna av Aer Lingus flygplansflotta, den planerade försäljningen av hotellkedjan Copthorne. Av tjugofemte stycket i det omtvistade beslutet framgår dessutom att det endast är "mot bakgrund av" sin bedömning av samtliga omständigheter enligt ovan som kommissionen har avvikit från sitt beslut från år 1993 och tillåtit den irländska regeringen att utbetala den andra delen av stödet till Aer Lingus.

81 Av samma stycke i det omtvistade beslutet framgår dessutom att de ytterligare skyldigheter som Irland ålades inte bara rörde den kostnadsminskning om 50 miljoner IRL som anges i artikel 1 a i 1993 års beslut utan även samtliga bedömningsfakta som kommissionen har redogjort för i detta beslut.

82 De övriga skälen till det omtvistade beslutet, som inte direkt rörde den årliga kostnadsminskningen om 50 miljoner IRL som anges i artikel 1 a i 1993 års beslut, kan följaktligen inte anses utgöra rena "kommentarer" som inte har rättsverkan utan är en integrerad del av den rättsakt som har ifrågasatts i detta mål. Av detta följer även att det är hela det omtvistade beslutet som genom sin egen natur går sökanden emot.

83 Av detta följer att hela det omtvistade beslutet är föremål för förstainstansrättens domstolskontroll, i enlighet med villkoren i artikel 173 andra stycket i fördraget.

Grunden att väsentliga formkrav har åsidosatts

84 Det är ostridigt att Irland, enligt villkoret i artikel 1 a i 1993 års beslut, hade åtagit sig att inte utbetala den andra delen av stödet om Aer Lingus inte uppnådde det mål som avsåg en årlig kostnadsminskning om 50 miljoner IRL. Av avsnitt VI i 1993 års beslut framgår dessutom att villkoren i artikel 1 a hade uppställts "för att säkerställa att stödet [inte skulle påverka] handeln i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset". Enligt punkt 4 i tjugoförsta stycket i avsnitt V i detta beslut var den med omstruktureringsplanen avsedda kostnadsminskningen för kommissionen "ett nödvändigt villkor" för att den andra och den tredje delen av stödet skulle utbetalas.

85 I detta fall uppkommer således frågan vilket administrativt förfarande som kommissionen skall följa när den med stöd av artikel 92.3 c i fördraget, efter ett förfarande enligt artikel 93.2, har godkänt ett statligt stöd, som är fördelat på olika delar, under förutsättning att ett visst antal villkor uppfylls, men när det senare visar sig att ett av dessa villkor inte har uppfyllts.

86 Förstainstansrätten anser för det första att ett åsidosättande av ett villkor i ett beslut om godkännande av ett stöd enligt artikel 92.3 c i fördraget har till följd att de följande delarna av stödet skall presumeras vara oförenliga med den gemensamma marknaden. Av detta följer att de följande delarna inte får utbetalas utan att kommissionen fattar ett nytt beslut genom vilket det från villkoret i fråga medges ett formellt undantag.

87 Mot bakgrund av dessa omständigheter ankommer det på kommissionen att först pröva om ett sådant undantag kan medges samtidigt som den försäkrar sig om att de följande delarna av stödet alltjämt är förenliga med den gemensamma marknaden, i enlighet med villkoren i artikel 92.3 c i fördraget (se analogt domstolens dom av den 5 oktober 1994 i det ovannämnda målet Italien mot kommissionen, punkt 24—26). Om kommissionen till följd av en sådan prövning övertygas om att de följande delarna av stödet inte längre är förenliga med den gemensamma marknaden eller inte kan övervinna alla svårigheter vid bedömningen av huruvida de följande delarna är förenliga med den gemensamma marknaden, är kommissionen skyldig att införskaffa alla nödvändiga yttranden och därvid inleda eller, i förekommande fall, återuppta förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget (se analogt domstolens dom i det ovannämnda målet Cook mot kommissionen, punkt 29, och av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval, REG 1998, s. I-1719, punkt 38—40). I analogi med artikel 93.3 i fördraget följer av detta även att utbetalningen av stödet i fråga i ett sådant fall skall hållas inne till dess att kommissionen har fattat sitt slutliga beslut.

88 Förstainstansrätten anser dessutom att kommissionen när den väl har fattat ett villkorligt beslut om godkännande av ett stöd, efter ett förfarande enligt artikel 93.2, inte får gå utanför ramen för dess första beslut utan att återuppta nämnda förfarande. Av detta följer att kommissionen, om ett av villkoren för att ett stöd skall godkännas inte är uppfyllt, i regel endast kan fatta ett beslut om undantag från detta villkor utan att återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget i fall av relativt små avvikelser i förhållande till det ursprungliga villkoret, så att den inte hyser något tvivel om att stödet i fråga alltjämt är förenligt med den gemensamma marknaden.

89 Det skall tilläggas att när det såsom i detta fall rör sig om ett stöd som principiellt redan har godkänts och som under en relativt lång period har utbetalats i successiva delar, i förening med en omstruktureringsplan vars resultat inte kommer att uppnås förrän efter ett visst antal år, måste kommissionen åtnjuta en viss behörighet att administrera och övervaka användningen av ett sådant stöd, särskilt för att göra det möjligt för den att möta en utveckling som inte kunde förutses när det första beslutet fattades. Det är således inte uteslutet att kommissionen, mot bakgrund av att yttre omständigheter har förändrats efter det första beslutet, bland annat kan anpassa villkoren för genomförandet av omstruktureringsplanen eller för dess övervakning av genomförandet utan att återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget, på villkor emellertid att sådana anpassningar inte ger upphov till tvivel huruvida stödet i fråga är förenligt med den gemensamma marknaden.

90 Det skall därför kontrolleras om sökanden i detta fall har förmått visa antingen att kommissionen har gått utanför ramen för 1993 års beslut utan att återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget, eller att den bedömning som den har grundat sig på i det omtvistade beslutet innebar svårigheter av sådant slag att det var motiverat att återuppta nämnda förfarande (domstolens dom av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 34; svensk specialutgåva, volym 14). Av en fast rättspraxis följer att kommissionen, för tillämpningen av artiklarna 93.3 och 92.3 c i fördraget, åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vars utövande innebär bedömningar av ekonomisk eller social natur. Förstainstansrättens kontroll skall därför inskränkas till att avse huruvida kommissionen har överskridit de inneboende gränserna för dess utrymme för skönsmässig bedömning av de faktiska omständigheterna eller har gjort sig skyldig till maktmissbruk eller åsidosättande av förfaranderegler (domen i det ovannämnda målet Matra mot kommissionen, punkt 23—25). Denna rättspraxis kan tillämpas analogt på detta fall.

91 Vad beträffar frågan huruvida kommissionen har gått utanför ramen för 1993 års beslut genom att medge ett undantag från det villkor som anges i artikel 1 a i beslutet konstaterar förstainstansrätten för det första att det av det omtvistade beslutet framgår att kommissionen, på grundval av den granskning som utfördes av Arthur Andersen & Co och av Coopers & Lybrand, gjorde följande konstateranden:

— ”de inom ramen för flygtransportverksamheten uppnådda resultaten, som går i riktning mot det slutliga målet med omstruktureringen, visar att koncernen har

förmåga att bli livskraftig och därigenom bidra till utvecklingen av flygtransporter i ett av gemenskapens ytterområden", varför "kommissionen, med förbehåll för de enligt ovan anförda övervägandena som i huvudsak avser svårigheten med att strukturer och strategi ändras, drar ... slutsatsen att Aer Lingus har uppnått planens mål för den period som har undersökts" (tjugotredje stycket),

— villkoren som har fastställts i artikel 1 i 1993 års beslut, utom de som anges i artikel 1 a, har iakttagits (tjugofjärde stycket),

— "omstruktureringens framåtskridande och de resultat som redan har uppnåtts är tillfredsställande, även om det endast är flygbolaget som har uppnått det mål som avser den årliga kostnadsminskningen och inte hela koncernen, till följd av de omständigheter som det har redogjorts för ovan" (tjugofemte stycket).

92 Förstainstansrätten konstaterar för det andra att kommissionen i det omtvistade beslutet inte befriade Aer Lingus från skyldigheten att iaktta villkoret i artikel 1 a i 1993 års beslut utan endast förlängde den frist inom vilken detta villkor skulle vara uppfyllt. Av det omtvistade beslutet framgår nämligen sammantaget att även om kommissionen avvek från innehållet i artikel 1 a i 1993 års beslut, enligt vilket en årlig kostnadsminskning om 50 miljoner IRL skulle uppnås före utbetalningen av den andra delen av stödet, som var avsedd att äga rum i slutet av år 1994, underströk den att detta villkor skulle iakttas före utbetalningen av den tredje delen av stödet, som var avsedd att äga rum i slutet av år 1995.

93 Förstainstansrätten anser för det tredje att ändamålet med villkoret i artikel 1 a i 1993 års beslut i mycket stor utsträckning iakttogs, även om tröskeln avseende en årlig kostnadsminskning om 50 miljoner IRL inte uppnåddes. Det finns nämligen ingen anledning att betvivla kommissionens påstående att flygbolaget i slutet av år 1994 hade uppnått en kostnadsminskning om 61 miljoner IRL. Eftersom detta resultat för flygbolaget delvis berodde på en nedsättning av de priser som hade fastställts i det mellan flygbolaget och Team ingångna underhållsavtalet (se ovan punkt 73), vilket ledde till en ökning av Teams skulder, drog kommissionen

emellertid slutsatsen att koncernens faktiska kostnadsminskning uppgick till 42,4 miljoner IRL. Av detta följer att de kostnadsminskningar som koncernen erhöll i slutet av år 1994 endast understeg den formella tröskeln 50 miljoner IRL med 7,6 miljoner IRL. Förstainstansrätten anser att det rör sig om en relativt liten avvikelse från villkoret i artikel 1 a i 1993 års beslut.

94 Det är för det fjärde ostridigt att orsaken till att tröskeln avseende en årlig kostnadsminskning om 50 miljoner IRL inte uppnåddes i huvudsak var den arbetskonflikt som hade uppkommit inom Team under andra halvåret 1994. Även om det är beklagligt att förhandlingarna mellan Aer Lingus och fackföreningarna vid bolaget inom ramen för Cahill-planen inte inbegrep representanterna för de anställda vid Team, anser förstainstansrätten att den arbetskonflikt som uppkom vid Team år 1994 och det följande anhängiggörandet vid Labour Court inte kunde anses utgöra händelser som var förutsebara när 1993 års beslut fattades.

95 Förstainstansrätten understryker för det femte att det omtvistade beslutet inte bara innehåller ett undantag från artikel 1 a i 1993 års beslut utan även villkor som är mer restriktiva än de villkor som först föreskrevs i artikel 1 b i det sistnämnda beslutet. I det omtvistade beslutet infördes nämligen nya villkor, genom vilka Aer Lingus förpliktades dels att till den 30 juni 1995 lägga fram en rapport om omtruktureringsplanens framåtskridande i fråga om Team och att genomföra denna plan utan dröjsmål, dels att senast åtta veckor före utbetalningen av den tredje delen av stödet lägga fram en mycket detaljerad finansiell rapport för kommissionen avseende bland annat kostnadsminskningen om 50 miljoner IRL, försäljningen av hotellkedjan Copthorne och lönsamheten för de olika kategorier av linjer som trafikerades av Aer Lingus.

96 Av det föregående följer att kommissionen inte har gått utanför ramen för 1993 års beslut genom att medge ett tidsbegränsat undantag från artikel 1 a i beslutet. Kommissionen har i själva verket återställt jämvikten mellan villkoren i artikel 1 a och 1 b i 1993 års beslut, bland annat för att möta en oförutsedd utveckling av förhållandena efter att detta beslut hade fattats och för att beakta omständigheter som hade framkommit genom den närmare granskning av omstruktureringsplanens

framåtskridande som den företog med sina sakkunniga fram till slutet av år 1994. Förstainstansrätten anser att ett sådant synsätt för övrigt var förenligt med ändamålet med den omstruktureringsplan som hade godkänts genom 1993 års beslut, nämligen att återställa koncernen Aer Lingus och i synnerhet flygbolagets livskraft.

97 Mot bakgrund av dessa omständigheter anser förstainstansrätten att kommissionen var berättigad att fatta det omtvistade beslutet, förutsatt att den var i stånd att avgöra huruvida den ifrågavarande delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden.

98 Det skall därför, trots de överväganden som förstainstansrätten redan har redogjort för, prövas om de särskilda omständigheter som sökanden har gjort gällande borde ha gett kommissionen anledning att hysa tvivel huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden, och således tvinga kommissionen att återuppta det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget.

— Team

99 Vad beträffar sökandens argument i fråga om Team (se ovan punkt 36 och följande) är det riktigt att kommissionen i det omtvistade beslutet har förklarat att "den omständigheten att man inte tar itu med de fortsatta förluster som Team har noterat skulle kunna få återverkningar på omstruktureringsplanen". Det är dessutom sant att det i slutet av år 1994 inte fanns någon lämplig omstruktureringsplan som var ämnad att återställa Teams livskraft, såsom det bekräftas av såväl förklaringar av Aer Lingus styrelseordförande och transport-, energi- och kommunikationsministern (se ovan punkt 39) som den omständigheten att kommissionen själv krävde att en sådan plan skulle läggas fram för den senast den 30 juni 1995.

100 Det är dessutom ostridigt att kommissionen, för att kunna övervinna dessa svårigheter, beslutade att ålägga Irland det nya villkoret i det omtvistade beslutet (tjugofemte stycket i första strecksatsen) att Irland före utbetalningen av den tredje delen av stödet skulle dels "till den 30 juni 1995 lägga fram en rapport för kommissionen om omstruktureringsplanens framåtskridande i fråga om Team, dess ekonomiska och finansiella utveckling, inklusive de finansiella prognoser som företaget [grundade] sin strategi på", dels "utan dröjsmål, på grundval av en lämplig strategi och en solid finansiell form", genomföra omstruktureringsplanen för Team.

101 Förstainstansrätten anser att kommissionen, genom att på detta sätt bemöda sig om att lösa Teams svårigheter i stället för att inleda det förfarande som anges i artikel 93.2, inte har överskridit gränserna för sin behörighet att administrera och övervaka ett stöd som är fördelat på olika delar.

102 Förstainstansrätten har för det första nämligen inte funnit någon anledning att betvivla påståendet i kommissionens inlagor att Team, från och med bolagets återupptagande av arbetet efter rekommendationerna från Labour Court, hade uppnått kostnadsminskningar som uppskattades till 18 miljoner IRL, varigenom Team inte längre utgjorde något hinder för att uppnå det mål som avsåg en årlig kostnadsminskning för koncernen Aer Lingus om 50 miljoner IRL.

103 Sökanden har för det andra inte lämnat några konkreta uppgifter av sådant slag att det omtvistade beslutet kan ifrågasättas till den del det däri bekräftas att Teams verksamhet "åter skulle kunna bli lönsam från och med år 1995", med hänsyn till de senare prognoserna för Aer Lingus och de nya underhållsavtalen. Det framgår av bland annat kommissionens inlagor att i slutet av år 1994 hade 250 personer av Teams personal blivit uppsagda år 1992/1993, för en kostnad av 24 miljoner IRL. Dessutom har sökanden inte ifrågasatt den förteckning över underhållsavtal som Team förfogade över i slutet av år 1994 och som kommissionen har gett in till förstainstansrätten.

104 Även om det är riktigt att 1994 års arbetskonflikt utlöstes av att Cahill-planen genomfördes i förhållande till Team, är det också — för det tredje — ostridigt att det senare uppkomna behovet av att i början av år 1995 utarbeta en ny plan för Team berodde på två andra yttre och oförutsebara faktorer, nämligen valutakursförändringarna i förhållande till dollarn och en recession på världsmarknaden för underhåll (se framställningarna i detta hänseende av Aer Lingus styrelseordförande i Aer Lingus årsrapport för den period som avslutades den 31 december 1994).

105 Teams verksamhet var för det fjärde endast subsidiär i förhållande till koncernen Aer Lingus totala verksamhet och utgjorde 12 procent av dess omsättning.

106 Förstainstansrätten anser mot bakgrund av dessa omständigheter, särskilt med hänsyn till Teams subsidiära betydelse i förhållande till koncernen Aer Lingus totala verksamhet och den oförutsebara naturen hos de faktorer som orsakade Teams förluster, att kommissionen var berättigad att fastställa att de svårigheter som Teams situation innebar kunde övervinnas genom införandet av det nya ovannämnda villkoret utan att det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget behövde återupptas.

107 En sådan lösning gjorde det nämligen möjligt för kommissionen att försäkra sig om dels att Teams svårigheter inte innebar att omstruktureringsplanen ifrågasattes för hela koncernen, dels att omstruktureringsplanens framgång inte heller skulle äventyras på grund av det innehållande av utbetalningen av den andra delen av stödet som skulle ha blivit följden om det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget hade inletts.

— Regionala linjer till Förenade kungariket

108 Vad beträffar sökandens argument avseende de regionala linjerna till Förenade kungariket (se ovan punkt 46 och följande) framgår av det omtvistade beslutet att dessa linjer gick med förlust vid tidpunkten då beslutet fattades, till skillnad från

Aer Lingus trafik med destination Nordamerika, förbindelsen mellan Dublin och London och de europeiska linjerna vars resultat var tillfredsställande (tjugoförsta stycket). Av 1993 års beslut (avsnitt II första stycket punkt 5) framgår även att den irländska regeringen har förklarat att kapitaltillskottet "inte [skulle] användas för att subventionera linjer som [gick] med förlust" och "att den [skulle] förplikta bolaget att, efter dess omstrukturering, driva de stora kategorierna av linjer på ett ur affärsmässig synpunkt livskraftigt sätt".

109 Det skall emellertid konstateras att artikel 1 i 1993 års beslut inte innehåller något uttryckligt villkor som syftar till att säkerställa att en grupp av Aer Lingus linjer aldrig skall gå med förlust.

110 Förstainstansrätten anser för övrigt att den irländska regeringen inte ens underförstått har förpliktat sig att se till att samtliga av Aer Lingus förlustbringande linjer skulle avvecklas före utbetalningen av den andra delen av stödet, det vill säga under det första året efter godkännandet av den omstruktureringsplan som var avsedd att genomföras under tre år.

111 Av parternas inlagor framgår för övrigt att konkurrensförhållandet på de regionala linjerna med destination Förenade kungariket har utvecklats efter det att det omtvistade beslutet fattades, bland annat på grund av att sökanden själv har inrättat ny trafik.

112 Det är mot bakgrund av dessa omständigheter som kommissionen inför förstainstansrätten har hävdat att det, på grundval av den granskning som Coopers & Lybrand på dess begäran utförde i slutet av år 1994, var för tidigt att avgöra huruvida Aer Lingus strategi på dessa regionala linjer med destination Förenade kungariket skulle anses motiverad på lång sikt.

113 I det omtvistade beslutet (tjugoförsta och tjugoandra stycket) angav kommissionen således följande:

"... Den irländska regeringen skall verifiera linjernas långsiktiga trafikering. Denna verifiering skall göras på grundval av en jämförelse mellan de intäkter och kostnader som helt fördelar sig på linjen i fråga och med hänsyn till behovet att göra investeringen lönsam. I detta hänseende kommer år 1995 att vara avgörande. Då kommer det att visa sig huruvida Aer Lingus kommer att fortsätta att utvecklas i rätt riktning och ur affärsmässig synpunkt bli livskraftigt på lång sikt.

Aer Lingus skall därför visa att det är i stånd att trafikera dessa linjer med en acceptabel lönsamhetsnivå ..."

114 Även om det är riktigt att den strategi som det hänvisas till i det omtvistade beslutet, enligt vilken de regionala linjerna med destination Förenade kungariket som används för att underhålla Aer Lingus nordatlantiska linjer, endast delvis kan motivera ett accepterande av de fortsatta förlusterna på de regionala linjerna i fråga, medför inte de uppgifter som sökanden har lämnat att förstainstansrätten kan bortse från kommissionens förklaring att den vid tidpunkten för omständigheterna ansåg att det var för tidigt att uttala sig i frågan huruvida den praxis som Aer Lingus tillämpade på dessa linjer var motiverad på lång sikt.

115 Förstainstansrätten anser, med hänsyn till samtliga dessa omständigheter, bland annat konkurrensförhållandets utveckling efter det att 1993 års beslut fattades samt den omständigheten att dessa regionala linjer till Förenade kungariket endast utgjorde en del av den luftfart som Aer Lingus bedrev, att sökanden inte har förmått visa att kommissionen, genom att fastställa att det var lämpligt att behandla de svårigheter som eventuellt uppkom till följd av Aer Lingus trafikering av regionala linjer med destination Förenade kungariket genom att uppställa villkoret att dessa linjers långsiktiga trafikering närmare skulle verifieras före utbetalningen av den tredje delen av stödet, i stället för att inleda det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget före utbetalningen av den andra delen av stödet, har överskridit

det utrymme för skönsmässig bedömning som den har vid administrering och övervakning av ett stöd som är fördelat på olika delar.

116 Kommissionens lösning gjorde det nämligen möjligt för den att på ett lämpligt sätt försäkra sig om att linjerna i fråga skulle bli lönsamma före utbetalningen av den tredje delen av stödet, nämligen under den period som förutsågs för att genomföra omstruktureringsplanen, utan att löpa risken att framgången med denna plan skulle äventyras till följd av att det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget inleddes på nytt.

— Flygplan av typen BAe 146

117 Förstainstansrätten anser för det första att den inte kan godta sökandens argument att Aer Lingus förvärv av tre flygplan av typen BAe 146, med 110 platser, för att ersätta fyra flygplan av typen Saab SF 340, med 34 platser, innebar en överträdelse av artikel 1 d i 1993 års beslut på grund av det ökade platsantal som detta medförde (se ovan punkt 54).

118 Förstainstansrätten anser nämligen att den i bestämmelsen avsedda förpliktelsen "att inte utvidga Aer Lingus flygplansflotta" endast avsåg det antal flygplan som detta bolag förfogade över när 1993 års beslut fattades.

119 En sådan tolkning överensstämmer bland annat med innehållet i 1993 års beslut, enligt vilket det

— tas hänsyn till (avsnitt II första stycket punkt 5) en försäkran från den irländska regeringen om att "Aer Lingus inte kommer att utöka sin flygplansflotta under den period som omstruktureringen varar, utom såvitt avser dess eventu-

ella behov av ytterligare flygplan för att trafikera de transatlantiska linjerna under högsäsong sommartid för det fall att det skulle ersätta sina nuvarande plan av typen B-747-100 med mindre plan,"

— preciseras (i en fotnot nederst på sidan) vilka plan det rörde sig om under den aktuella tiden.

120 Förstainstansrätten konstaterar emellertid att platsantalet angavs i artikel 1 g i 1993 års beslut, som i förekommande fall ändrades enligt det förfarande som angavs i artikel 1 h. Det är dessa senare bestämmelser som återspeglar den irländska regeringens förpliktelse (avsnitt II första stycket punkt 5 i 1993 års beslut) att begränsa det platsantal som erbjuds till försäljning på den reguljärtrafik som Aer Lingus svarar för på linjerna mellan Irland och Förenade kungariket.

121 Eftersom bytet av de fyra flygplanen av typen Saab SF 340 mot tre plan av typen BAe 146 utgör en minskning av Aer Lingus flygplansflotta med en enhet, har artikel 1 d i 1993 års beslut inte överträtts. Vad beträffar den omständigheten att platsantalet på så sätt ökades är det tillräckligt att konstatera att Aer Lingus inte har överskridit de tak som angavs i artikel 1 g i 1993 års beslut, såsom den i enlighet med artikel 1 h i beslutet hade ändrats genom kommissionens beslut av den 30 november 1994 (se ovan punkt 6).

122 Vad beträffar sökandens argument att användningen av stödet har medfört en ökning av överkapaciteten på linjerna i fråga, även om Aer Lingus beläggning på vissa av dessa linjer var relativt låg under den aktuella tiden, anser förstainstansrätten att sökanden inte har förmått visa att stödet har använts för att finansiera förvärvet av flygplanen i fråga. Av förhandlingarna vid förstainstansrätten framgick nämligen att flygplanen av typen BAe 146 inte köptes av Aer Lingus utan var föremål för hyresavtal. Sökanden har för övrigt inte lämnat några uppgifter av sådant slag att de vederlägger kommissionens och Aer Lingus påståenden att planen av typen BAe 146 hyrdes till ett belopp som understeg det belopp som betalades för planen av typen Saab SF 340.

123 Att Aer Lingus i sin årsrapport för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994 avsatte 6,5 miljoner IRL till täckning av de kostnader som uppkom till följd av uppsägningen av avtalen om flygplanen av typen Saab SF 340 är i sig inte tillräckligt för att fastställa att det i 1993 års beslut avsedda stödet har använts som ett driftsstöd. Såsom kommissionen har angett i sina inlagor, utan att i detta hänseende motsägas av sökanden, användes huvuddelen av den första delen av stödet (57 miljoner IRL av 75 miljoner IRL) för att finansiera uppsägningarna och återstoden för att minska skulden.

124 Sökanden har inte heller bestritt Aer Lingus påstående att de nya flygplanen av typen BAe 146 introducerades först från och med maj och juni 1995, det vill säga sex månader efter det att det omtvistade beslutet hade fattats.

125 Att kommissionen i det omtvistade beslutet uttryckte viss tvekan huruvida det var lämpligt att öka Aer Lingus kapacitet på vissa linjer med destination Förenade kungariket och att den, med hänsyn till kapacitetsökningen i fråga, angav att den skulle kräva vissa närmare upplysningar om lönsamheten för linjerna mellan Irland och Förenade kungariket innan den godkände den tredje delen av stödet, är mot bakgrund av dessa omständigheter inte tillräckligt för att visa att kommissionen hyste tvivel huruvida den andra delen av stödet var förenligt med den gemensamma marknaden.

— Koncernen Aer Lingus och flygbolagets finansiella ställning

126 Vad beträffar sökandens argument om koncernen Aer Lingus och flygbolagets finansiella ställning (se ovan punkt 55 och följande) konstaterar förstainstansrätten för det första att sökandens påstående att flygbolaget inte uppnådde det mål som avsåg en kostnadsminskning om 50 miljoner IRL motsägs av kommissionens påstående att nämnda bolag uppnådde en kostnadsminskning om 61 miljoner IRL. Det finns inte heller någon uppgift i handlingarna i målet som stöder sökandens

påstående att de mellan Team och flygbolaget upprätthållna transferpriserna hade ändrats till nivåer som understeg marknadspriset.

127 Inte heller den omständigheten att Aer Lingus, enligt dess räkenskaper för de räkenskapsår som avslutades den 31 mars 1993 och den 31 december 1994, uppvisade stora förluster, särskilt i fråga om Team, är i sig av sådant slag att det kan fastslås att kommissionen begick ett fel när den i det omtvistade beslutet (tionde stycket), på grundval av utlåtandena från Arthur Andersen & Co och Coopers & Lybrand, konstaterade följande: "[flyg-]bolagets lönsamhet har förbättrats snabbare än vad som förutsågs i planen ... Det kan nu antas att bolaget återfår sin livskraft tidigare än vad som beräknades i planen, från år 1994 ... det är fråga om en uppmuntrande tendens som låter förutspå omstruktureringsplanens framgång."

128 Av Aer Lingus räkenskaper för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994, som är den period som är av betydelse för det omtvistade beslutet, framgår nämligen att koncernen Aer Lingus uppnådde en vinst på 71,1 miljoner IRL före finansiella kostnader och extraordinära poster. Flygbolagets vinst efter finansiella kostnader, men före avdrag för extraordinära poster, uppgick till 40,9 miljoner IRL. Av detta följer att sökanden inte på något sätt har förmått visa att flygbolagets ställning inte var tillfredsställande i slutet av år 1994.

129 Vad beträffar koncernen Aer Lingus är det ostridigt att även om koncernen i slutet av år 1994 fortfarande inte hade uppnått en sund finansiell ställning, så berodde det på en kombination av faktorer, bland annat Teams fortsatta förluster, omstruktureringskostnader som var högre än vad som hade förutsetts och den uppskjutna försäljningen av Copthorne-hotellen. Koncernens förluster, som för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 1994 uppgick till 129,9 miljoner IRL efter finansiella kostnader och extraordinära poster, berodde till stor del på extraordinära poster om 139,2 miljoner IRL som inte var återkommande.

130 Vad särskilt avser de omstruktureringskostnader som var högre än vad som hade förutsetts framgår av det omtvistade beslutet (femtonde stycket) att detta i huvudsak berodde på "kostnader för uppsägningar som hade varit högre än de förväntade kostnaderna och, i övrigt, på försäljningen av de övertaliga flygplanen". Kommissionen har i det omtvistade beslutet (sextonde stycket) därefter medgett att "dessa merkostnader till största delen beror på de vidtagna omstruktureringsåtgärderna och att de, till den del de avser ersättningar för uppsägning, inte påverkar konkurrensen mellan transportföretagen". Sökanden har inte lämnat några uppgifter av sådant slag att kommissionens slutsats kan ifrågasättas.

131 Av detta följer att sökandens argument om Aer Lingus finansiella ställning inte är tillräckliga för att fastslå att kommissionen borde ha hyst tvivel huruvida utbetalningen av den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden. Omstruktureringskostnadernas nivå, som var högre än vad som hade förutsetts, samt överlåtelsen av de övertaliga flygplanen visar tvärtom att den med Cahill-planen avsedda omstruktureringen väl hade genomförts. Det är mot bakgrund av dessa omständigheter uppenbart att Aer Lingus var i ännu större behov av den andra delen av stödet för att genomföra omstruktureringen och minska sina skulder, i enlighet med den plan som hade godkänts av kommissionen.

132 Inte heller den omständigheten att kommissionen faktiskt skärpte villkoret i artikel 1 b i 1993 års beslut genom att begära att det senast åtta veckor före utbetalningen av den tredje delen av stödet skulle läggas fram en rapport för den med en detaljerad redovisning av den årliga kostnadsminskningen om 50 miljoner IRL och de kostnadsbesparingar som hängde samman med olika förvaltningsåtgärder samt de finansiella prognoserna för perioden fram till och med den 31 december 1999 (tjugofemte stycket andra strecksatsen i det omtvistade beslutet) är i sig av sådant slag att det kan fastslås att kommissionen hyste tvivel huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden. Detta nya villkor som kommissionen uppställde inom ramen för sin behörighet att administrera och övervaka ett stöd som är fördelat på olika delar syftar tvärtom endast till att säkerställa att Aer Lingus skall trygga de framsteg som hade gjorts fram till denna tidpunkt och att kommissionen är i stånd att på nytt bedöma bolagets finansiella ställning i god tid före utbetalningen av den tredje delen av stödet.

— Försäljning av hotellkedjan Copthorne

133 Vad beträffar sökandens argument att Copthorne-hotellen, vid tidpunkten för det omtvistade beslutet, fortfarande inte hade sålts i enlighet med Cahill-planen (se ovan punkt 60 och följande) kan det konstateras

— att det i 1993 års beslut inte fastställs någon bestämd tidpunkt för försäljningen av Copthorne-hotellen,

— att Aer Lingus i det omtvistade beslutet (nittonde stycket) har erinrats om att "hotellkedjan måste säljas så snart marknadssituationen [medgav] det", och

— att det är ostridigt att hotellkedjan Copthorne såldes före utbetalningen av den tredje delen av stödet.

134 Sökanden har mot bakgrund härav inte visat att den omständigheten att Copthorne-hotellen inte såldes före utbetalningen av den andra delen av stödet var av sådant slag att den gav kommissionen anledning att hysa sådana tvivel huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden att kommissionen borde ha återupptagit det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget.

135 Av det ovan anförda följer sammantaget att sökanden inte har förmått visa att kommissionen med hänsyn till omständigheterna i målet borde ha återupptagit det förfarande som anges i artikel 93.2 i fördraget. Förstainstansrätten anser dessutom att kommissionen inte var skyldig att höra sökanden innan den fattade det omtvistade beslutet (se domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval, punkt 58).

136 Talan kan därför inte vinna bifall på den grunden att väsentliga formkrav har åsidosatts.

Grunden att det har gjorts en uppenbart oriktig bedömning

137 Till stöd för sin grund att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning beträffande stödets förenlighet med den gemensamma marknaden, i enlighet med artikel 92.3 c i fördraget, har sökanden i huvudsak anfört de argument som redan har åberopats i fråga om Team, de regionala linjerna med destination Förenade kungariket, flygplanen av typen BAe 146, flygbolagets och koncernens finansiella ställning och försäljningen av hotellkedjan Copthorne. Av det ovan anförda följer sammantaget att sökanden inte har förmått visa att det har gjorts en sådan uppenbart oriktig bedömning, vare sig i frågan huruvida stödet var av sådant slag att det underlättade viss näringsverksamhet eller huruvida det verkade på ett sådant sätt som stred mot det gemensamma intresset. Det skall understrykas att kommissionen hade fog för att uppställa ytterligare villkor för att säkerställa att stödet skulle vara förenligt med den gemensamma marknaden, eftersom det vid dess prövning i slutet av år 1994 hade framkommit att det förelåg vissa svårigheter i samband med genomförandet av omstruktureringsplanen, särskilt i fråga om Team och de regionala linjerna med destination Förenade kungariket.

138 Av detta följer att talan inte kan vinna bifall på den grunden att det har gjorts en uppenbart oriktig bedömning huruvida den andra delen av stödet var förenlig med den gemensamma marknaden.

De övriga grunder som sökanden har åberopat

139 Vad beträffar sökandens övriga grunder (se ovan punkt 65) konstaterar förstainstansrätten för det första att kommissionen, i motsats till sökandens påstående, har

undersökt det ifrågavarande stödets återverkningar på konkurrensen, särskilt beträffande de olika kategorier av linjer som Aer Lingus uppehöll trafik på, såsom det framgår av det omtvistade beslutet.

140 Förstainstansrätten har inte funnit att kommissionen har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning med avseende på artikel 92.3 c i fördraget.

141 Förstainstansrätten anser att artikel 1 b i 1993 års beslut inte kan förstås så, att Aer Lingus åläggs en rättslig skyldighet att genomföra Cahill-planen i alla delar utan någon möjlighet att anpassa planen med hänsyn till omständigheter som inte förutsågs vid tidpunkten för beslutet. Sökandens argument att artikel 1 b i 1993 års beslut har överträtts kan följaktligen inte godtas.

142 Vad beträffar det omtvistade beslutets motivering följer av en fast rättspraxis att den motivering som erfordras enligt artikel 190 i fördraget på ett klart och otvetydigt sätt skall återge det resonemang som institutionen har fört, så att berörda parter kan få reda på skälen för den vidtagna åtgärden och den behöriga domstolen ges möjlighet att utöva sin kontroll (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Sytraval, punkt 63).

143 Förstainstansrätten har vid sin prövning inte funnit något som medför att beslutet skall ogiltigförklaras på grund av en bristfällig motivering.

144 Av det ovan anförda följer sammantaget att talan skall ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

145 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen och intervenienten Aer Lingus har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta de rättegångskostnader som de har förorsakats. Eftersom sökanden har tappat målet, skall detta yrkande bifallas.

146 Enligt artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna skall medlemsstater och institutioner som har intervenerat i ett mål bära sina rättegångskostnader. Av detta följer att Irland skall bära sina rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Sökanden skall ersätta de rättegångskostnader som kommissionen och Aer Lingus Group plc har förorsakats.

3) Irland skall bära sina rättegångskostnader.

Kalogeropoulos Briët Bellamy

Potocki Pirrung

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 15 september 1998.

H. Jung A. Kalogeropoulos

Justitiesekreterare Ordförande